प्रस्तावना

माहितीचा अधिकाराचा कायदा, 2005

सार्वजनिक उपक्रमामध्ये पारदश्रकता व जबाबदारीच्या जाणिवाची चालना देण्यासाठी सार्वजनिक अपक्रमांतर्गतील नियमित संस्थेविषयी माहिती नागरिकांना मिळविण्यासाठी योग्य उपाय म्हणून हा कायदा आहे. केंद्रीय माहिती आयुक्त आणि राज्य माहिती आयुक्तांची स्थापना ह्या करिता संबंधित किंवा यांच्यासाठी स्थापन केल्या आहेत.

भारताच्या घटनेने लोकशही राज्य पध्दतीची स्थापना केली आ

त्यामुळे लोकशाही कार्यरत राहण्यासाठी आणि भ्रष्टाचार नि मूलन करण्यासाठी नागरिकांना माहिती देण व माहितीमध्ये पारदर्शकता असणे आवश्यक आहे. शासन व त्यांच्या संस्थांना राज्य कारभारासाठी जबाबदार धरणे महत्त्वाचे ठरते.

जनतेचे हित व राज्यकारभार सक्षमतेने चालविण्यामध्ये माहिती उघड करण्यामुळे प्रत्यक्षात संघर्ष होण्याची शक्यता आहे. मर्यादित स्त्रोताच जास्तीत उपयोग करणे व संवेदनशील माहितीची गुप्तता राखणे आवश्यक ठरते.

लोकशहीच्या प्रिय ध्येय धोरणाची रक्षण करताना अशा विसंगत हितांमध्ये सामोपचार आणणे गरजेचे आहे.

त्यामुळे ज्या नागरिकांना अशा माहितीची आवश्यकता आहे त्यांना माहिती देणे आवश्यक आहे.